

Instruktion

Framtagen av: Vårdhygien i Östergötland	Sökord i diariet: Basala hygienrutiner	Giltig fr.o.m. 2018-05-30
Fastställd av: Medicinskt ansvariga	Målgrupp:	Giltigt t.o.m. Kontinuerligt
Fastställd år: 2014-01-01	Diarienummer: VON F 2018/00357 003	

Instruktioner för observatörer; följsamhet till Klädregler och Basala hygienrutiner

Information till medarbetare

Innan första observationstillfället rekommenderas att observatörer tillsammans med enhetschef informerar personalen om att observationsstudier kommer genomföras vid – för personalen – okända tidpunkter.

Informera även om syftet; att uppnå 100 % följsamhet för ökad brukar/boende/patientsäkerhet och för att reducera antalet vårdrelaterade infektioner och eventuell smittspridning.

Vem ska genomföra observationer?

Observationer ska initialt genomföras av personal som genomgått utbildning för observatörer. Efterhand kan man sedan utbilda varandra på våning/avdelning/grupp eller enheterna så att uppgiften alternerar mellan flera personer (gärna olika personalkategorier).

På viss våning/avdelning/grupp eller enheter där det i normalfallet är **en** personal vid brukar/boende kontakt kan det vara mer lämpligt att göra självskattningar. Samma formulär används. Kontakta helst hygiensjuksköterska för mer information.

Vad och när ska man observera?

Fokusera på situationer med brukar/boende/patient fysiskt nära vårdarbete (omvårdnad/behandling/undersökning)

*Tänk på att nära kontakt förekommer **inte** bara inom vården utan även vid vissa moment inom omsorgen.*

Exempel på fysiskt nära vårdarbeten (kan finnas flera situationer som inte beskrivs här men ändå ska beaktas):

Vid toalettbesök där man fysiskt är aktiv vid på- och avklädning även torkning/rengöring som förekommer i sådana situationer även byte av inkontinensskydd. Assistans vid duschning eller annan tvätt situation. På- eller avklädning som kräver aktivt deltagande av personal (dock ej om det bara rör sig om ytterkläder), sängbäddning, omhändertagande av smutstvätt, såromläggningar, KAD hantering eller annan in- eller utfart.

Om inga fysiskt nära omvårdnadsarbeten utförs görs heller inga observationer. Hygienobservationer återupptags så fort förutsättningarna förändras vilka behöver utvärderas månadsvis.

Observationer av arbetskläder gäller endast för vårdarbete inomhus.

Genomför minst 10 observationer på våning/avdelning/grupp varje omgång (= varje månad). Uppgår antalet observationer till mindre än 10 genereras inget resultat i diagram.

I kolumnen "Observerad person/kategori" ska personalkategori anges samt markeras om det är självskattning eller ej. Utöver egen personal kan även besökande konsulter observeras. Tiden man observerar kan/får variera, beroende på vilken tid observatören har till sitt förfogande. Observationen kan innefatta en del av ett arbetsmoment, ett helt eller flera på varandra följande moment. Försök få varierande observationstid; inte bara korta observationer och inte bara långa. Gör inte observationer i akutsituationer!

Endast det man ser under observationstiden bedöms och dokumenteras

Om observationen görs bara under en viss del av momentet skrivs gäller ej på det observatören inte ser exempel: lämnar observatören momentet innan det är slut kan man ju inte se om händerna desinfekteras efter utan markeras då med Gäller ej.

Vilka dokument ska användas?

Dokumentation ska ske i formuläret "Följsamhet till Klädregler och Basala hygienrutiner".

Hur ska man veta vad som är rätt/fel?

På observationsformuläret finns kompletterande information om vad som bedöms som rätt; "Med korrekt handdesinfektion menas....." o.s.v. Det som inte finns med i formuläret bedömer man inte. Det är t.ex. svårt för en observatör att bedöma om rätt mängd handdesinfektionsmedel används. Detta är därför inte med i definitionen för korrekt handdesinfektion.

Vad gör man med resultatet?

Resultat från observationerna registreras på kommunen intranät av behörig observatör.

Resultat i form av diagram kan tas ut

Resultat ska redovisas och diskuteras i alla personalgrupper varje månad. Om följsamheten inte uppnår 100 %, ska resultat och diskussioner leda till beslut om åtgärder. Uppmärksamma även positivt utfall. Av erfarenhet vet man att smittspridning upphör när följsamheten till Basala hygienrutiner ligger över 95%. Dessutom stoppas spridningen av resistent bakterier.